

Prednison/Prednisolon bij de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa

Uw behandelend arts en/of MDL verpleegkundige heeft met u gesproken over het gebruik van prednison/prednisolon. In deze folder krijgt u informatie over de werking en het gebruik van dit medicijn en hoe u moet handelen in geval van bijwerkingen. Deze folder is echter géén vervanging van de bijsluiter. Hebt u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u daarmee bij uw behandelend arts of MDL-verpleegkundige terecht.

Algemeen

Tot nu toe is de oorzaak van de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa niet bekend. Elke behandeling met medicijnen is gericht op het onderdrukken van ontstekingsreacties. Dit leidt tot vermindering van klachten en verkleint de kans op complicaties die zich bij deze ziekte voor kunnen doen. De ziekte geneest niet door de behandeling met medicijnen. Na het afbouwen van of stoppen met deze medicijnen kunnen de klachten weer terugkomen.

Werking

De begrippen Prednison en Prednisolon worden in de praktijk vaak door elkaar gebruikt. Weest u dus niet verbaasd als uw arts het over prednison heeft terwijl hij prednisolon voorschrijft. Dat komt omdat de werking van beide producten in feite hetzelfde is. Prednison zelf is een niet-werkzame stof die pas in het lichaam door de lever wordt omgezet in de werkzame stof prednisolon. Deze omzetting gaat zo snel en volledig dat het voor de werkzaamheid geen verschil maakt welke van de twee u gebruikt.

Prednison werkt ontstekingsremmend en vermindert daardoor klachten van inflammatoire darmziekten zoals de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa. Ontstekingsverschijnselen in de darmen zoals pijn, diarree en bloed bij de ontlasting nemen af. Prednison werkt vrij snel. U kunt meestal binnen een week verbetering verwachten. De voorgeschreven hoeveelheid prednison is afhankelijk van de ernst van de aandoening/klachten die u heeft. Er kunnen redenen zijn waarbij u een hogere dosis prednison moet gebruiken, oplopend tot 50 mg per dag. Vaak wordt prednison voorgeschreven in combinatie met andere geneesmiddelen tegen Inflammatoire Darmziekten.

Gebruik

Prednison wordt toegediend in tabletvorm. Meestal zijn dat tabletten van 5 en 20 milligram. Prednison kan in meerdere sterktes geleverd worden. Het is belangrijk hier goed op te letten. De voorgeschreven dosis moet exact worden ingenomen.

Effect

Prednison werkt soms al binnen 24 uur, maar het kan ook één to 1 week duren voordat u echt effect merkt.

Dosering/inname

Prednison wordt meestal in tabletvorm voorgeschreven. Uw behandelend arts bepaalt in overleg met u de dosering van de tabletten die u per dag moet gebruiken.

Stootkuur prednison, totaal 9 weken

Het standaard schema is als volgt:

- Week 1 en 2: 40 mg per dag
- Week 3 en 4: 30 mg per dag
- Week 5: 25 mg per dag
- Week 6: 20 mg per dag
- Week 7: 15 mg per dag
- Week 8: 10 mg per dag
- Week 9: 5 mg per dag

Het is mogelijk dat er van dit schema wordt afgeweken. Volg daarom altijd het recept dat u van uw arts heeft ontvangen

Wanneer?

Prednison wordt eenmaal per dag ingenomen. Neem de tabletten in met water, voor of tijdens de ochtendmaaltijd.

Bijwerkingen

Het optreden van bijwerkingen hangt nauw samen met de hoeveelheid prednison die u gebruikt en hoe lang u prednison gebruikt. Daarom schrijft de arts altijd de laagst mogelijke dosis voor een zo kort mogelijke tijd voor.

De meest voorkomende bijwerkingen zijn:

- dikker worden van het gezicht en romp. Dit wordt veroorzaakt door een andere verdeling van het lichaamsvet. Bij verlaging van de dosis of stoppen met prednison verdwijnt dit verschijnsel. Bij lage doseringen en kortdurend gebruik treden deze verschijnselen meestal niet op.
- gewichtstoename. Tijdens gebruik van prednison houdt het lichaam vocht vast. U kunt één tot twee kg. aankomen. Daarnaast bevordert prednison de eetlust. Probeer hier niet teveel aan toe te geven, om extra gewichtstoename te beperken.
- koorts, pijn bij plassen, hoesten en pijnlijke keel, veroorzaakt door een verminderde weerstand tegen infecties. Deze verminderde weerstand wordt veroorzaakt door een verminderde werking van de witte bloedlichaampjes, die voor de afweer van het lichaam zorgen. Informeer uw arts bij het optreden van voornoemde klachten. Belangrijk: prednison kan koorts, dat een signaal is voor ontsteking, onderdrukken.
- maagklachten, veroorzaakt door een toename van de maagzuurproductie. Neem contact op met uw arts bij de volgende verschijnselen: braken van bloed of zwarte teerachtige ontlasting.
- vertraagde wondgenezing
- gladde, dunne huid
- botontkalking bij langdurige behandeling (langer dan zes maanden). Bespreek met uw arts wat u kunt doen om botontkalking zoveel mogelijk te voorkomen.
- stemmingsveranderingen als moeilijk inslapen, nervositeit, depressie en prikkelbaarheid, maar soms ook een verbetering van de stemming.

diabetes (suikerziekte). Indien u diabetes heeft kunnen de suikers ontregelen (hoger worden), daarvoor moet de glucosewaarde vaker gecontroleerd worden en de medicatie eventueel aangepast worden. Een enkele maal kan men suikerziekte ontwikkelen door het gebruik van prednison. Uw arts zal hiervoor de glucosewaarde controleren.

Stoppen met Prednison

Prednison/Prednisolon is één van de vele namen waaronder de zogenaamde corticosteroiden te verkrijgen zijn. Corticosteroiden zijn hormonen van de bijnierschors. Door het gebruik van prednison gaan de bijnieren zelf minder corticosteroiden maken. Afhankelijk van dosering en duur van de behandeling kunnen ze er zelfs helemaal mee stoppen. Uw lichaam wordt daardoor

afhankelijk van dit geneesmiddel. Plotseling staken of verminderen van prednison kan dan ook problemen of klachten geven

- informeer altijd uw behandelend arts over uw prednisongebruik (ook de tandarts) wanneer u een operatieve of tandheelkundige ingreep moet ondergaan. De arts kan dan zo nodig de dosis prednison tijdelijk verhogen.
- verander nooit de dosis prednison zonder toestemming van uw arts. Als u langer dan enkele weken prednison gebruikt, zal de arts de dosis prednison altijd geleidelijk verminderen volgens een schema (het zogenoemde uitsluipen)

Interacties met andere geneesmiddelen

Fenytolïne (Diphantoïne, Epanutin) of Rifampicine (Rifadin) kunnen de werking van prednison beïnvloeden. Overleg met uw behandelend arts wanneer u een van deze middelen gebruikt. Gelijktijdig gebruik met pijnstillers als Naproxen, Brufen, Voltaren, Aleve kan een verhoogde kans op een maagzweer geven. Gebruikt u één van deze bovenstaande middelen en start u met Prednison (of andersom), overleg dan met uw arts.

Vaccinaties

Prednison is in doseringen onder 10 mg niet van invloed op de werking van eventuele vaccinaties.

Vruchtbaarheid

Prednison is niet van invloed op de vruchtbaarheid bij man of vrouw.

Zwangerschap

Er is geen verhoogd risico op aangeboren afwijkingen van het kind bekend van het gebruik van prednison. Wel wordt bij het gebruik van prednison in de zwangerschap soms groeivertraging bij het ongeboren kind gezien. Een opvlamming van de ziekte wordt echter schadelijker geacht voor moeder en kind dan de behandeling met prednison. Geef altijd aan u arts aan dat u zwanger bent als er een verandering in de medicatie plaats vindt.

Borstvoeding

Prednison gaat (in kleine hoeveelheden) over in de borstvoeding. Als u een lage dosering gebruikt, geeft het waarschijnlijk weinig risico voor de baby. Wilt u borstvoeding geven, overleg dan eerst met uw arts of MDL verpleegkundige.

Vragen

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met de IBD-verpleegkundige. Voor afspraken neemt u contact op met de polikliniek maag-, darm en leverziekten.

Belangrijke telefoonnummers:

Polikliniek maag-, darm en leverziekten

Telefoonnummer: 020-56 63005

IBD-verpleegkundige

Telefoonnummer: 020-56 66690 Email: IBD-verpleegkundige@amc.nl

Spoedeisende Hulp (buiten kantoortijden en in het weekend). Telefoonnummer: 020-56 63333

NB. Vermeld altijd uw patiëntnummer of uw achternaam en geboortedatum.

